НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

О.Ю. ПІДДУБНИЙ, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри цивільного та господарського права,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: 070204@ukr.net

В.П. ОЛЕКСЮК, асистент
кафедри цивільного та господарського права,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: 070204@ukr.net

Анотація. У статті досліджується питання нормативно-правового забезпечення створення та функціонування об'єднаних територіальних громад з початку реформи і в даний час.

Визначено, що за період з 2014 р. Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України прийнята значна кількість нормативно-правових актів, що дозволяють реалізовувати реформу децентралізації влади. Об'єднані територіальні громади в Україні є першоджерелом для формування та імплементації нової політики сталого розвитку територій України.

З'ясовано, що одними з найголовніших елементів стратегії управління об'єднаних територіальних громад в Україні є самостійність, ефективність, управлінські інновації, швидкість та обґрунтування прийняття рішень. Менеджмент цього сектору побудований на принципах положень Європейської хартії місцевого самоврядування, яка передбачає децентралізацію влади, передачу органам місцевого самоврядування основних повноважень і ресурсів, водночас покладаючи на них велику відповідальність.

Доведено, що в основу цієї політики закладено положення Європейської хартії місцевого самоврядування та найкращі світові стандарти суспільних відносин у цій сфері. Законодавче підґрунтя для перерозподілу повноважень у системі влади та удосконалення її територіальної основи почало формуватися у 2014 році. Проте, досвід формування територіальних громад, їх фінансової, нормативно-правової та організаційної основи доводить, що існуючої системи норм наразі недостатньо для успішного функціонування територіальних громад.

Зроблено висновки, що для подальшого успішного функціонування ОТГ необхідно відновити роботи над законопроектом щодо внесення змін до Конституції України з пи-

тань децентралізації; прийняти нову редакцію Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»; внести зміну до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо запровадження процедури приєднання територіальних громад до вже існуючих договорів про співробітництво.

Ключові слова: об'єднана територіальна громада, місцеве самоврядування, децентралізація, реформа, органи місцевого самоврядування

Актуальність.

Реформа децентралізації, що триває протягом останніх шести років (з 2014 р.) та стосується розвитку територіальної громади, як повноцінного суб'єкта здійснення повноважень на місцях, вимагає певної стратегії розвитку та інших законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів. Такий підхід безпосередньо стосується забезпечення життєдіяльності територіальної громади, має відповідати інтересам населення і європейським засадам державної регіональної політики.

Об'єднані територіальні громади (далі – ОТГ) в Україні є поворотним пунктом для формування та імплементації нової політики сталого розвитку територій України.

За період з 2014 р. Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України прийнята значна кількість нормативно-правових актів, що дозволяють реалізовувати реформу децентралізації влади. Зважаючи на постійне реформування законодавства у сфері місцевого самоврядування, постає актуальним здійснення аналізу нових нормативно-правових актів, що регламентують діяльність ОТГ в даний час.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Дослідженням нормативно-правового забезпечення у сфері діяльності

територіальних громад в Україні займалися такі вітчизняні вчені, як: М. Лахижа, І.Клименко, О. Черчатий, С. Хрущ та інші. В той же час найбільш перспективним є дослідження процесу формування об'єднаних територіальних громад у безпосередній динаміці, приділяючи головну увагу нормативному і практичному матеріалу, надходження якого громадсько-правова практика постійно забезпечує, зокрема, слід відмітити проведення перших виборів до об'єднаних територіальних громад.

Метою даного дослідження виступає комплексний аналіз нормативно-правового забезпечення створення та функціонування об'єднаних територіальних громад в даний час на предмет релевантності, достатності, виявлення слабких і сильних сторін і формування пропозицій щодо його удосконалення.

Результати.

Державна політика України у сфері місцевого самоврядування спирається на інтереси жителів територіальних громад і передбачає децентралізацію влади – тобто передачу від органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування значної частини повноважень, ресурсів та відповідальності. В основу цієї політики закладено положення Європейської хартії місцевого самоврядування та найкращі світові стандарти суспільних відносин у цій сфері. За-

конодавче підґрунтя для докорінної зміни системи влади та її територіальної основи на всіх рівнях, почало формуватися у 2014 році.

Одними з найголовніших елементів стратегії управління ОТГ в Україні є самостійність, ефективність, управлінські інновації, швидкість та обґрунтування прийняття рішень. Менеджмент цього сектору побудований на принципах положень Європейської хартії місцевого самоврядування, яка передбачає децентралізацію влади, передачу органам місцевого самоврядування основних повноважень і ресурсів, водночас покладаючи на них велику відповідальність.

Загальновідомо, що у квітні 2014 р. Кабінетом Міністрів України було прийнято перший основний, концептуальний документ – Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Після цього був затверджений План заходів щодо її реалізації, які дали старт реформі («Про схвалення Концепції...», 2014).

С.В. Хрущ зазначав, що характерною ознакою останніх років є те, що «з різним ступенем активності процеси децентралізації в Україні відображали концепцію відповідних реформ у сфері місцевого самоврядування. Сьогодні вже можна говорити про деякі успіхи:

- зміцнення фінансової самостійності суб'єктів місцевого самоврядування;
- підвищення ступеня їх участі у розвитку адміністративно-територіальних одиниць, регіонів;
- позитивні відгуки громадян щодо облагородження територій населених пунктів;
- вирішення проблем комунального господарства, що накопичувалися протягом десятиліть, розвитку інфраструктури, муніципального

транспорту і т. п. І все це, при досить складній економічній ситуації по країні: спаді виробництва, скорочення обсягів зовнішньої торгівлі, зниженні економічної активності в цілому. Тому, децентралізація як явище стала деяким локомотивом розвитку економіки на місцях, що дозволило згладити вищевказану загальну економічну картину в країні» (Хрущ, 2019: 177).

Для того, аби вирішити основні проблеми ОТГ на місцевому рівні, необхідним є перш за все об'єднання зусиль громад та їхніх територій, а також немало важливим, а іноді і ключовим є звичайно фінансова підтримка держави.

У зв'язку із цим, було ухвалено декілька законів, а саме: Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та Закон України «Про співробітництво територіальних громад».

Ключовою метою Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» є:

- якісне надання громадянам необхідних соціальних послуг;
- створення правових умов і можливостей для посилення гарантій місцевого самоврядування;
- формування ефективних рад та їхніх виконавчих органів, головним завданням яких має стати поліпшення забезпечення потреб;
- сприяння створенню дієздатних територіальних громад;
- забезпечення сталого розвитку відповідних територій, ефективного використання бюджетних коштів («Про добровільне об'єднання...», 2015).

Закон України «Про співробітництво територіальних громад» розроблено з використанням найкращого європейського досвіду, що є надзвичайно

актуальним в умовах сьогодення, коли Україна зосереджує усі свої зусилля для виходу на міжнародну європейську спільноту. Цей Закон регламентує:

- організаційно-правові засади співробітництва територіальних громад;
- принципи, форми, механізми такого співробітництва;
- стимулювання, фінансування та контролю, підстави та особливості припинення співробітництва, оскільки чинне українське законодавство передбачало лише загальні рамки упровадження міжмуніципального співробітництва, припускало об'єднання ресурсів органів місцевого самоврядування для вирішення спільних проблем, але не містило правових норм, які б дозволяли таке співробітництво («Про співробітництво територіальних громад...», 2014).

Важливим нормативно-правовим актом на який варто звернути увагу, є затверджена Постановою Кабінету Міністрів України «Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року», в якій вказується, що «метою децентралізації влади є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація повною мірою положень Європейської хартії місцевого самоврядування».

Будь-яка законодавча реформа, завжди потребує певного забезпечення, у зв'язку із чим було прийнято Постанову Верховної ради України, якою було закріплено «План законодавчого забезпечення реформ в Україні». В якому було виділено та сформовано основні питання щодо децентралізації влади та реформи місцевого самоврядування.

Практичний процес формування ОТГ постійно виявляє проблемні питання, що потребують законодавчого або нормативного врегулювання. Так, у 2016 р. прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Методики формування спроможних територіальних громад», якою врегульовано питання внесення змін до перспективних планів формування територій громад областей, подання таких змін на розгляд Уряду, а також офіційного підтвердження складу об'єднаних територіальних громад, включених до відповідного перспективного плану.

Як уже було зазначено раніше, безумовно важливу роль для нормально-го розвитку та функціонування новостворених об'єднаних територіальних громад, є звичайно їхня фінансова спроможність, що залежить від відповідного рівня фінансування держави. З метою їхнього фінансового забезпечення було прийнято ряд нормативно-правових актів, що в цілому позитивно сприяли та сприяють фінансовій спроможності новостворених ОТГ.

Серед яких можливо виділити: Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо особливостей формування та виконання бюджетів об'єднаних територіальних громад», яким:

Розширили дохідну базу місцевих бюджетів, у тому числі ОТГ, шляхом зарахування: плати за надання адміністративних послуг, державного мита, збільшення відсотка зарахування екологічного податку, закріплення за місцевими бюджетами стабільних джерел: податку на доходи фізичних осіб за новими нормативами податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки.

Запровадили нові види трансфертів, нову систему вирівнювання за закріпленими загальнодержавними податками.

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень в 2016 році», було розширено повноваження об'єднаних громад на участь у податкових відносинах, у тому числі, зі встановлення місцевих податків і зборів, надання податкових пільг.

Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», було унормовано питання формування та виконання бюджетів ОТГ, визначені механізми контролю за дотриманням бюджетного законодавства, а також що основне було визначено нові види податків, які зараховувалися до місцевих бюджетів, серед яких:

- 3 відсотки рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату (крім рентної плати за користування надрами в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України), що зараховується за місцезнаходженням (місцем видобутку) відповідних природних ресурсів;
- 5 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (крім рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу, газового конденсату та бурштину), що зараховується за місцезнаходженням (місцем видобутку) відповідних природних ресурсів;
- акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів;
- податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг» надав можливість органам місцевого самоврядування розширити повноваження шляхом створення центрів надання адміністративних послуг, ведення реєстру територіальних громад, реєстрації місця проживання громадян, надання відомостей з Державного земельного кадастру. Цей Закон дозволив зменшити елементи корупції в органах управління.

У цілому, як показує дослідження нормативно-правове забезпечення функціонування новостворених ОТГ підкріплено досить значною кількістю нормативно-правових актів.

Станом на кінець 2020 р. в Україні створено та сформовано 1070 ОТГ, які об'єднали 4882 громади, що вказує на досить високий показник у децентралізації.

У 936 ОТГ відбулись перші місцеві вибори. Урядом затверджено перспективні плани формування територій громад 24 областей, які 100 % охоплюють територію областей. Площа утворених ОТГ становить майже 47 % від загальної площі України. В ОТГ та містах обласного значення проживає понад 70 % населення України («Про внесення змін до деяких законів України...», 2020).

Відповідно до прийнято Закону України від 16.04.2020 р. № 562-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад», Кабінетом Міністрів України визначено адміністративні центри та затверджено території 1470 спроможних територіальних громад, у яких були прове-

дені місцеві вибори у 2020 р. на новій територіальній основі. Завдяки запровадженню міжмуніципального співробітництва громади отримали можливість консолідувати зусилля та реалізовувати спільні проекти. Зокрема 1354 територіальних громад уклали 604 договори про співробітництво («Реформа децентралізації»).

Зважаючи на те, що в цілому реформа децентралізації та створення ОТГ на території України відбулася, науковці формують певні переваги та недоліки у такому створенні.

Основними перевагами децентралізації державної влади є: прозорість і спрощення процесу прийняття рішень, покращання якості розгляду звернень громадян до органів влади, сприяння розвитку місцевих економік та стратегічному плануванню, більш цілеспрямоване використання видатків бюджету на місцеві першочергові потреби та ін. До недоліків можна віднести наступне: диспропорції і нерівномірність у соціально-економічному розвитку адміністративно-територіальних одиниць, гальмування реалізації державних програм на фоні надання більшого значення місцевим політичним пріоритетам, неузгодженість делегованих повноважень і обов'язків з ресурсами для виконання державних функцій тощо (Лахижа, Черчатий & Клименко, 2017: 111).

Висновки і перспективи.

На основі проведеного дослідження можна в цілому позитивно оцінити сучасний стан нормативно-правового забезпечення створення та функціонування новостворених ОТГ.

Прийнято значну кількість як нормативно-правових так і підзаконних нормативно-правових актів, якими визначено функціональне, організа-

ційне та фінансове забезпечення новостворених та уже утворених ОТГ.

З інших заходів, на нашу думку, необхідно продовжити роботу над законопроектом щодо внесення змін до Конституції України з питань децентралізації з метою закріплення правового статусу об'єднаної територіальної громади як одиницю місцевого самоврядування, передбачити можливості входу і виходу, переходу громад населеного пункту з однієї об'єднаної територіальної громади до іншої; необхідно прийняти нову редакцію Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», наповнивши його процедурними нормами, які б регламентували вирішення поточних питань практики діяльності територіальної громади; внести зміну до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо запровадження процедури приєднання територіальних громад до вже існуючих договорів про співробітництво, тим самим розширивши сферу застосування адміністративного договору в діяльності ОТГ і підсиливши питому вагу горизонтальних зв'язків між ОТГ, які б не замикались на державну владу повністю, а створювали сильну, успішну і ефективну мережу горизонтальних економічних і політичних зв'язків, яка б додатково «зшивала» суміжні, сусідні і віддалені громади в міцну мережу, об'єднану не «згори» а на місцевому рівні. Наступним кроком на нашу думку може бути серед законодавчих змін і можливості перегляду структури районів та областей відповідно інтересам громад, які їх складають. Це механізм, який мав би передбачати декілька рівнів спеціалізованих референдумів – від села до загальнодержавного, або кінцевого затвердження Верховної ради, але важливим залишається принцип – якщо ми дали можливість територіальним грома-

дам самоорганізовуватись, цей принцип не має зазнавати певних рамок і адміністративних обмежень, в світлі яких і області України, закріплені законодавчо, в перспективі можуть не сприйматись такою вже незмінною константою.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні від 01.04.2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-r#Text> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
2. Хрущ С.В. Нормативно-правове забезпечення функціонування інституту територіальних громад в умовах децентралізації влади в Україні. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. 2019. № 4. С. 176–185.
3. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII (із змінами). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
4. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
5. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
6. План законодавчого забезпечення реформ в Україні: Постанова Верховної Ради України від 04.06.2015 р. № 509-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/le/text/35/f444365n15.zip> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
7. Про внесення змін до Методики формування спроможних територіальних громад: постанова Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 р. № 34. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2020-p#Text> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
8. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо особливостей формування та виконання бюджетів об'єднаних територіальних громад: Закон України від 26.11.2015 р. № 837-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/837-19#Text> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень в 2018 році: Закон України 07.12.2017 р. № 2245-VIII. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172245.html (дата звернення: 02.12.2020 р.).
10. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України: Закон України від 17.09.2020 р. № 907-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/907-IX#Text> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг: Закон України від 10.12.2015 р. № 888-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/888-19#Text> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
12. Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад: Закон України від 16.04.2020 р. № 562-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-20#Text> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
13. Реформа децентралізації. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/efektivne-vryaduvannya/reforma-decentralizaciyi> (дата звернення: 02.12.2020 р.).
14. Лахижа М.І., Черчатий О.І., Клименко І.В. Децентралізація влади в Україні та підвищення правової спроможності територіальних громад. Полтава, 2017.

38 с. URL: <http://cpk.adm-pl.gov.ua/sites/default/files/upload/m-mat2017.pdf> (дата звернення: 02.12.2020 р.).

References

1. Pro skhvalennia Kontseptsii reformuvannia mistsevoho samovriaduvannia ta terytorialnoi orhanizatsii vlady v Ukraini 01.04.2014 № 333-p [On approval of the Concept of reforming local self-government and territorial organization of power in Ukraine dated April 1, 2014 № 333-r]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p#Text> (in Ukrainian).
2. Khrushch, S.V. (2019). Normatyvno-pravove zabezpechennia funktsionuvannia instytutu terytorialnykh hromad v umovakh detsentralizatsii vlady v Ukraini. Ekspert: paradyhmy yurydychnykh nauk i derzhavnoho upravlinnia [Regulatory and legal support of the functioning of the institute of territorial communities in the conditions of decentralization of power in Ukraine. Expert: paradigms of legal sciences and public administration], 4: 176–185 (in Ukrainian).
3. Pro dobrovilne obiednannia terytorialnykh hromad [On Voluntary Association of Territorial Communities: Law of Ukraine of February 5. 2015 № 157-VIII]. Available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (in Ukrainian).
4. Pro spivrobotnytstvo terytorialnykh hromad [On cooperation of territorial communities: Law of Ukraine of June 17.2014 № 1508-VII]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> (in Ukrainian).
5. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku [On approval of the State Strategy for Regional Development for the period up to 2020: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of August 6. 2014 № 385]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF> (in Ukrainian).
6. Plan zakonodavchoho zabezpechennia reform v Ukraini [Plan of legislative support of reforms in Ukraine: Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine of June 4. 2015 № 509-VIII]. Available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/text/35/f444365n15.zip> (in Ukrainian).
7. Pro vnesennia zmin do Metodyky formuvannia spromozhnykh terytorialnykh hromad [On Amendments to the Methodology for Forming Able Territorial Communities: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of January 24, 2020 № 34]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2020-p#Text> (in Ukrainian).
8. Pro vnesennia zmin do Biudzhethnoho kodeksu Ukrainy shchodo osoblyvosti formuvannia ta vykonannia biudzhektiv obiednanykh terytorialnykh hromad [On amendments to the Budget Code of Ukraine on the peculiarities of the formation and implementation of budgets of united territorial communities: Law of Ukraine of 26.11.2015 № 837-VIII]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/837-19#Text> (in Ukrainian).
9. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukpainy ta deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukpainy shchodo zabezpechennia zbalancovanoosti biudzhethnykh nadkhodzen v 2018 potsi [Amendments to the Tax Code of Ukraine and some legislative acts of Ukraine regarding ensuring the balance of the budget]. Available at: http://search.ligazakon.ua/I_doc2.nsf/link1/T172245.html (in Ukrainian).
10. Pro vnesennia zmin do Biudzhethnoho kodeksu Ukrainy [On Amendments to the Budget Code of Ukraine: Law of Ukraine of September 17, 2020 № 907-IX]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/907-IX#Text> (in Ukrainian).
11. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo rozshyrennia povnovazhen orhaniv mistsevoho samovriaduvannia ta optymizatsii nadання administratyvnykh posluh [On amendments to some legislative acts of Ukraine to expand the powers of local governments and

- optimize the provision of administrative services: Law of Ukraine of 10.12.2015 № 888-VIII]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/888-19#Text> (in Ukrainian).
12. Pro vnesennia zmin do deiakikh zakoniv Ukrainy shchodo vyznachennia terytorii ta administratyvnykh tsentriv terytorialnykh hromad [On Amendments to Certain Laws of Ukraine Concerning the Definition of Territories and Administrative Centers of Territorial Communities: Law of Ukraine of April 16, 2020 № 562-IX]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-20#Text> (in Ukrainian).
13. Reforma detsentralizatsii [Decentralization reform]. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/efektivne-vryaduvannya/reforma-decentralizaciyi> (in Ukrainian).
14. Lakhizha, M.I., Cherchaty, O.I. & Klimenko, I.V. (2017). Detsentralizatsiia vlady v Ukraini ta pidvyshchennia pravovoi spromozhnosti terytorialnykh hromad [Decentralization of power in Ukraine and increasing the legal capacity of territorial communities]. Poltava, 38. Available at: <http://cpk.adm-pl.gov.ua/sites/default/files/upload/m-mat2017.pdf> (in Ukrainian).

O.Yu. Piddubnyi & V.P. Oleksiuk (2020). REGULATORY AND LEGAL SUPPORT FOR THE ESTABLISHMENT AND FUNCTIONING OF UNITED TERRITORIAL COMMUNITIES. *Law. Human. Environment*, 11(4): 112-120.

<https://doi.org/10.31548/law2020.04.014>.

Summary. *The article examines the issues of legal support for the creation and functioning of united territorial communities at present.*

It is determined that since 2014, the Verkhovna Rada of Ukraine and the Cabinet of Ministers of Ukraine have adopted a significant number of normative legal acts that allow for the implementation of the decentralization reform. United territorial communities in Ukraine are the primary source for the formation and implementation of a new policy of sustainable development of the territories of Ukraine.

It was found that one of the most important elements of the strategy of management of the united territorial communities in Ukraine is independence, efficiency, managerial innovations, speed and justification of decision-making. The management of this sector is based on the principles of the European Charter of Local Self-Government, which provides for the decentralization of power, the transfer of basic powers and resources to local governments, while placing great responsibility on them.

It is proved that this policy is based on the provisions of the European Charter of Local Self-Government and the best world standards of public relations in this area. The legislative basis for a radical change in the system of government and its territorial basis at all levels began to take shape in 2014.

It is concluded that for the further successful functioning of the OTG it is necessary to resume work on the bill to amend the Constitution of Ukraine on decentralization; to adopt a new version of the Law of Ukraine «On Local Self-Government in Ukraine»; to amend the Law of Ukraine «On Cooperation of Territorial Communities» regarding the introduction of the procedure for joining territorial communities to existing cooperation agreements;

Keywords: *united territorial community, OTG, local self-government, decentralization, reform, local self-government bodies*